

Slovensko-maďarský projekt na záchranu dvoch vtáčích druhov

Tlačová správa

24. Marec 2022, Bratislava

Sokol kobcovitý (červenonohý) a drop veľký (fúzatý) patria medzi vtáče druhy, ktorým odborníci venujú vysokú pozornosť. Dôvodom je okrem iného výrazný pokles početnosti. Ornitológovia z Maďarska a Slovenska dlhodobo spolupracujú na aktivitách, ktorých cieľom je zabrániť vyhynutiu uvedených druhov a vytvoriť podmienky pre rast ich populácií. Projekt LIFE Steppe on border sa zameriava najmä na zlepšenie stavu biotopov, kde sa oba druhy vyskytujú, predovšetkým v prihraničnej oblasti. Projekt, ktorý finančne podporila Európska únia, bude realizovaný počas 5 rokov.

V Európe klesla populácia sokola kobcovitého a dropa veľkého za uplynulých 40 rokov až o 30 %, niekde dokonca až na hranicu vyhynutia. Strata či pretváranie prirodzených biotopov a následná nízka úspešnosť hniezdenia sú pre oba druhy (s podobnými nárokmi na prostredie) zásadným problémom. **Preto je hlavným cieľom projektu LIFE Steppe on border zmeniť nepriaznivý stav oboch druhov, primárne pretvorením intenzívne využívanej poľnohospodárskej pôdy na trvalé trávne porasty. Výsledkom bude zlepšenie dostupnosti potravy, ako aj prirodzených hniezdných podmienok.**

Projekt spojil **6 partnerských organizácií a 2 spolufinancujúce organizácie zo Slovenska a z Maďarska**. Oficiálne sa začal realizovať vo februári 2022 a potrvá do apríla 2027. Väčšina aktivít bude prebiehať v jednom Chránenom vtáčom území (CHVÚ) na Slovensku a v piatich CHVÚ v Maďarsku. Aktuálne prebieha [verejná súťaž o najlepší návrh loga projektu](#).

Na Slovensku sa projektové aktivity sústredia do **CHVÚ Sysľovské polia**. Ide o poslednú známu lokalitu v krajine, kde sa pravidelne vyskytujú obidva druhy.

„Sokol kobcovitý na Slovensku takmer vyhynul – v roku 2012 nebol zaznamenaný ani jeden úspešne hniezdiaci pár. Odvtedy sme v rámci predošlého projektu, LIFE Redfoot, realizovali množstvo aktivít, ktoré priniesli veľký úspech – populáciu sa nám podarilo zachrániť. Stále je však nestabilná a krehká. Kým v roku 2019 sme boli nadšení, zaznamenali 22 úspešne hniezdiacich párov, ktoré vyviedli až 74 mláďat, v roku 2021 to bolo iba 14 úspešných párov s 35 mláďatami,“ hovorí **Jozef Chavko z Ochrany dravcov na Slovensku**.

„Čo sa týka dropa veľkého, po roku 2012 nebolo zaznamenané žiadne hniezdenie, s výnimkou roku 2018 a 2021, kedy boli zistené iba ojedinelé hniezde pokusy. Ešte v roku 1956 pritom na Slovensku žilo 1165 dropov. Naším cieľom je zachrániť dropa pred vyhynutím a zamedziť strate poslednej hniezdnej populácie, ktorú na Slovensku máme,“ hovorí **Jozef Ridzoň zo Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko**.

„Intenzívne poľnohospodárstvo je teraz typické až pre 95 % celého územia na Sysľovských poliach, najmä v dôsledku nevhodne nastavenej štátnej podpory pre farmárov. Súčasťou je používanie pesticídov a iných chemických látok. Dôsledkom toho trpia oba druhy nízkou dostupnosťou potravy (najmä nedostatok malých hlodavcov a hmyzu) a vhodných hniezdných príležitostí. Ďalším špecifickým problémom lokality sú nelegálne vstupy do územia, ktoré spôsobujú vyrušovanie hniezdiacich či zimujúcich jedincov,“ hovorí Chavko.

„S cieľom vytvorenia priaznivých hniezdných a potravných biotopov ako aj zlepšenia celkovej biodiverzity a vodozádržných funkcií v rámci CHVÚ sa budeme spolu s ostatnými partnermi podieľať na výkupe pozemkov, premene ornej pôdy na trávne porasty/úhorovú plochu na takmer 112 hektároch pôdy, umiestňovaní nových búdok či výsadbe 3000 stromov a kríkov pôvodných druhov. Mimoriadny význam majú aktivity zamerané na zosúladenie záujmov ochrany prírody a miestnych obyvateľov. ŠOP SR bude usmerňovať návštevnosť v CHVÚ formou obnovy a doplnenia značenia územia. Projekt LIFE Steppe vnímame ako prelomový a zásadný pre ochranu a zachovanie oboch druhov u nás,“ uzatvára **riaditeľ Správy Chránenej krajinej oblasti Štátnej ochrany prírody SR Radovan Michalka**.

Kontakty:

Jozef Chavko, Ochrana dravcov na Slovensku, chavko@dravce.sk, 0903 768 394

Jozef Ridzoň, SOS/BirdLife Slovensko, ridzon@vtaky.sk, 0902 222 160

Radovan Michalka, Štátna ochrana prírody SR, radovan.michalka@sopsr.sk, 0903 298 332

Doplňujúce informácie:

- Projekt LIFE STEPPE ON BORDER – Zabezpečenie dlhodobej ochrany dropa veľkého a sokola kobcovitého v pohraničí Slovenska a Maďarska (LIFE20 NAT/SK/001077) finančne podporila Európska únia v rámci programu LIFE. Implementáciu projektu finančne podporuje aj maďarské Ministerstvo pôdohospodárstva, ako spolufinancovateľ.
- Víťaz [súťaže o logo](#) získa odmenu 400.00 €, s autorom víťazného návrhu bude podpísaná zmluva.
- Celý projekt vo všeobecnosti je riadený občianskym združením Ochrana dravcov na Slovensku, ktoré je v pozícii koordinujúceho partnera (príjemcu). Partnermi (pridruženými príjemcami) zo Slovenska sú mesto Bratislava, Slovenská ornitologická spoločnosť/BirdLife Slovensko a Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky. Maďarskí partneri sú zastúpení národným parkom Fertő-Hanság, MME/BirdLife Maďarsko a mestom Várbalog.
- CHVÚ Sysľovské polia sú pre oba druhy mimoriadne významné aj v mimohniezdnom období. Počas jesennej migrácie sa tu zdržiavajú desiatky sokolov kobcovitých. Počas zimy je možné v oblasti slovensko-rakúsko-maďarského trojhraníčia pozorovať krdle dropov o veľkosti až niekoľko sto jedincov. V roku 2020 bolo počas medzinárodného sčítania zaznamenaných 450 – 500 dropov, z nich veľká časť si nezriedka na odpočinok vybrala práve CHVÚ Sysľovské polia.
- Zapojenie mesta Bratislava do projektu je mimoriadne významné okrem iného pri výsadbe stromov a pri riešení otázky zosúladenia priorit ochrany prírody a návštevníkov, tiež pri vytváraní a zvyšovaní kvality turistickej infraštruktúry v území.